

Kávésok Lapja

XV. évfolyam

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja
Megjelenik kéthetenként

3. szám

Szerkesztőség :
Budapest VIII. József-körút 38. I/5, Tel.: 1-303-75

Felölős szerkesztő :
DR. HAVAS NÁNDOR

Kiadóhivatal:
Budapest, VIII. Rökk Szilárd u. 31. Tel.: 1-314-00

Emlékeztető

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Február 1-ig kötelesek a munkaadók gyermek nevelési pótlékra jogosult alkalmazottaik igényléseit a VIII. sz. családpénztárhoz továbbítani.

Február 5-ig megfizetendő az 1939. év I. negyedére (február) esedékes üzlethér első részlete.

Február 6-ig megfizetendő a vigalmi adóközösségben benn nem lévő, nem átalányozott kávéházak vigalmi adója.

Február 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai február havi fényüzési és forgalmi adóátalányukat megfizetni.

Február 15-ig fizetik fényüzési adójukat azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Február 15-ig benyújtandók a járdafoglalási engedélyek iránti kérvények.

Február 15-ig kell bejelenteni az 1939. január 1-i állapotnak megfelelően az értelmiségi munkakörben történő változásokat.

Február 15-ig kell benyújtani a balesetbiztosítási járulékkivetési vallomásokat.

Február 15-én (szerdán) délután 1 órakor előljárósági ülés.

Február 20-ig tartoznak a vigalmi adóközösség tagjai február havi vigalmi adó átalanlyukat megfizetni.

Február 25-ig befizetendő a személyzet illetnyeiből levont kereseti-, külön- és rokkantellátási adó.

Február 28-ig kell beadni az 1939. évre szóló kereseti-, jövedelem- és vagyonadovallomásokat.

Meghívó.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága f. évi február 15-én (szerdán) délután 1 órakor az ipartestület tanácstermében

ÜLÉST

tart, amelyre az előljáróság tagjait meghívja.

Budapest, 1939. február 1.

Dr. Havas Nándor s. k.
főjegyző.

Mészáros Győző s. k.
elnök.

Még a viz is?

A most elmúlt esztendő a „szociális férfé” évének mondhatnók. Megvalósultak igen nagy jelentőségű és hasznos alkotások, amelyek helyességéhez és célszerűségéhez szó sem férhet, amelyeket magunk is teljes mértékben méltányolunk, csupán azok bevezetésének idejét nem láttuk teljesen alkalmasnak.

De aggályainkat az illetékes hatóságok nem méltányolták, a rendeletek sorra kiadattak életbe léptek és nekünk azok terheit természetesen viselnünk kell.

Igy életbe lépett a fizetések szabadság rendszere, a legalacsonyabb munkabérek, az év vége felé a maximális munkaidő szabályozása. Jutott ezekből a szociális rendelkezésekből az új évre is, amikor az év első napjaiban életbe lépett a családi járulékról szóló törvény.

Már eddig is annyit irtunk és beszéltünk ezekről az új terhekről, amelyeket — tekintet nélkül a forgalom alakulására és teherhíró képességünkre vi-

56 év óta a főváros vezető tejüzeme a

KÖZPONTI TEJCSARNOK

Budapest, VII., Rottenbiller-utca 31.

Telefon: *146—265.

ELSŐRENDÜ MINŐSÉGÜ TEJ- ÉS TEJTERMÉKEK

Telefon: *146—265.

360 fióküzlet, 1000-nél több árusítóhely

Kávéházak, szállodák, tejivók, kávémérések szállítója

selnünk kell, — hogy mindezeket újra meg újra felhántorgatni szinte unalmas.

Igaz, hogy ezekhez a terhekhez mások is jöttek: egyenes adóink intenzív kimunkálása, ami soha sem jelentett kevesebbet, sőt a nyár folyamán a beruházási vagyonváltás, melyet öt éven át kell fizetnünk.

A régebbi terhekről ma már nem is beszélünk, fizetjük a régieket ujakat egyaránt.

Ezeknek a terheknek tudatában — úgy gondoljuk — elég szerény az a kívánságunk, hogy az illetékes tényezők érvébe ennyivel, engedjék meg, hogy a mai válságos helyzettel próbáljunk megküzdeni. Üzleteink még a legjobb esetben is csak vegetálnak, életünk nem más mint folytonos küzdelem.

Sajnos ezt sem tudjuk elérni. A változatosság kedvéért a székesfőváros a vízdijszabályzat f.é. január 1-én történt életbeléptetése alkalmából minden fogyasztótól, akinek saját vizórája van, 2 havi fogyasztása összegének megfelelő biztosítékot kér. Miért?

A lapokban azt olvassuk, hogy a főváros üzeminek teljesítménye a múlt évben is emelkedett, ami azt jelenti, hogy ezeknek pénzügyi mérlege is kedvezően alakult, amennyiben a Vízműveknél 2.5 millió, a Gázműveknél 1.5 millió, az Elektromos Műveknél 15 milliót meghaladó tiszta nyereség mutatkozik.

Nem állanak rosszabbul a főváros adóbevételei sem, amelyeknél mint az egyik közgazdasági lap írja „rekordszerű” emelkedés mutatkozik. Ezek szerint a főváros költségvetése az 1938. évben deficitmentes lesz és ugyancsak ez várható az 1939. évben, holott nemcsak a bevétel, de a kiadás is emelkedett.

Amikor tehát a főváros pénzügyi helyzete ilyen kedvező, nem tudjuk megérteni, mi célja és haszna van annak, hogy a mindennap gondjaival keservesen küzdő iparüzőkre ilyen terhet hárítsanak, ameynek összege a főváros költségvetésében alig

jelent valamit, de amelyeket az érdekelteknek kiüzadni és megfizetni súlyos feladat.

Hiszen igaz, volt egy időszak, amikor a főváros üzemei előleget szedtek fogyasztóiktól. Ez közvetlenül a háborus idők után történt, amikor az infláció folytán a pénz értéke leromlott és ennek folytán a szükséges üzemanyag beszerzése valóban kockázattal és nehézségekkel járt. Ezeket az előlegeket az Elektromos művek évek után el is számolta, hogyan és milyen értékben, jobb nem beszélni róla. De kétségtelen, hogy az elszámolás törvényes rendelkezések alapján történt, tehát reklamálni valónk nincsen.

De mostan mi szükség ilyen előlegekre? Tudunkkal a főváros üzeminek anyagbeszerzési gondoljai nincsenek, még kevésbé pénzügyiek. Tisztán abból az okból, mert az új szabályrendelet ilyen előleg bekérésére jogot ad a Vízműveknek, nem következik az, hogy ezzel a joggal élni is kell, különösen olyan iparüzőkkel szemben, akik a vízműveknek a legerősebb és legjobb fogyasztói és akikkel szemben — nem fizetés esetén — megfelelő kényszereszközök állanak rendelkezésre.

Sokszor hallunk szép szavakat, elismeréseket, hogy mit jelent az ipar a főváros életében és az ipar egyes ágai között mily fontos a vendéglátó ipar! Igéreteket, biztatást kapunk, de amikor terhekről, újabb kötelezettségekről van szó — elsőnek bennünket találnak meg.

Mi már nem kérünk igéreteket, még biztatást sem, csak azt szeretnők, hogy érvébe azokkal a terhekkel, amelyekkel ma küzdünk. Iparunk helyzete évről-évre nehezebb, nem tudjuk mikor érünk el arra a pontra, hogy nincs tovább. Addig legalább nagyjanak dolgozni, hogy ezt a terminust legalább is elodázhassuk, ha már a viszonyok nem változnak meg abban az irányban, hogy az összeomlást elkerülhessük.

Előljárósági ülés

1939. január 25.

Az újév első előljárósági ülésének meglehetősen bőséges tárgyszorozata volt, melyet az előljáróság megjelent tagjai alaposan megvitattak.

Az ülésen a következők jelentek meg: *Mészáros Győző* elnök, *Dr. Kállay Albert* szfv. főjegyző, iparhatósági biztos, *Gál Arnold*, *Dr. Strausz Vilmos* al-elnökök, *Propper Márton* pénztáros, *Freiwirth Jenő*, *Grosz Ödön*, *Bertha Gyula*, *Ottó Dezső*, *Klauber József*, *Steuer Lóránd*, *Tarján Vilmos*. előljárósági tagok, *Strasser Béla*, *Tihaméry Kálmán*, *Weingrubner László* számvizsgálók, *Marton József* tanonccsokolai igazgató, *Dr. Havas Nándor* főjegyző, *Donath Andor* aljegyző, jegyzőkönyvvezető.

Mészáros Győző elnök d. u. 1 órakor nyitotta



**SZENT
ISTVÁN
CSALÁDI SÖR**

1 1/2 literes
zárt palackokban

a
Kőbányai Polgári Serfőzde
gyártmánya

meg az ülést, üdvözölte a megjelenteket, majd bejelentette Szabó Samu alelnök, Bauer György és Weingruber Ignác előjárósági tagok kinevezéseit. Az ülés jegyzőkönyvének hitelesítése Klauber József és Ottó Dezső előjárósági tagokat kérte fel.

A napirend előtt tíz segédvizsgát tett tanonc felszabadítása következett, kikhez dr. Kállay Albert főjegyző intézett buzdító szavakat és nekik segédleveleiket és munkakönyvüket kiadta.

Mészáros Győző elnök hazafias kötelességteljesítésre felhívó rövid beszéde után az ujonnan felavatott segítők eltávoztak.

Az 1938. évi december 16-án tartott előjárósági ülés jegyzőkönyve bemutatott és megjegyzés nélkül helybenhagyott.

Főjegyző jelentette, hogy a legutóbbi előjárósági ülés óta iparengedélyt kaptak: Balázs Antal (Balázs), Fischer Ottó (Clarisse), Kövessy Géza (Dubarry). Megszűnt: Splendid Kávéház Rt. (Splendid) Károly-körút 18 alatt, Boros Gáborné (Pilvax).

Elnök bejelentette, hogy dr. Bódy László alpolgármestert megválasztása alkalmából a testület nevében hivatalosan üdvözölni kívánja, amint arra az alpolgármester úr elfoglaltsága módot ad. Örömet fejez ki dr. Bódy László megválasztása felett, aki a főváros egyik legkiválóbb tisztviselője és akinek iparunk iránt tanúsított jóindulatáról a közelmúltban volt alkalmunk meggyőződni.

Ezután meleg szavakkal köszönti elnök Dr. Kállay Albert iparhatósági biztost, főjegyzővé való kinevezése alkalmából. Testületünk előjárósága és minden tagja igaz örömmel vette tudomásul ezt a kinevezést, minthogy minden iparüző dr. Kállay Albertet igaz barátjának és jóakarójának tekinti. Amikor további sikereket és eredményes munkát kíván, kéri tartsa meg testületünket továbbra is tapasztalt jóindulatában.

Dr. Kállay Albert szívből köszönte a hozzá intézett szép szavakat. Új pozíciójában ugyanaz akar maradni, aki eddig volt, az ipar barátja és a mai nehézségek mellett segítő támasza.

Az előjáróság tagjai az üdvözlést és arra adott választ lelkes éljenzéssel és tapsal fogadták és egyértelműleg üdvözölték dr. Kállay Albertet.

Főjegyző jelentette, hogy Dr. sz. Nagy Béla miniszteri tanácsost, Dr. Tillmann István min. tanácsost, dr. Bense Dezső min. tan. pénzügyigazgató helyettesét, valamint Dr. Tichy Kálmán miniszteri osztályfőnököt kinevezésük és előléptetésük alkalmából a testület levélben üdvözölte. Nevezett urak mindegyikének adták iparunk iránt érzett jóindulatuk-

Légvédelmi redőnyök Légfűtések kályhák

PASCHKA ÉS TÁRSA

BUDAPEST, V., MÁRIA VALÉRIA-UTCA 10.

Telefonszám: 182-041

Alapítva 1886

nak és kedves kötelességet teljesítettünk, amikor ez örvendetes alkalomból iparunk üdvözlését hoztuk tudomásukra.

Az előjáróság a bejelentéseket örömmel vette tudomásul.

Téglássy Ernő a szállodás és vendéglős ipartestület jegyzője f. évi január 7-én váratlanul elhunyt. Testületünk tagjai, akik egyben a vendéglős ipartestület kötelékébe is tartoznak, jól ismerték ezt a kiváló, kötelességtudó, előzékeny tisztviselőt, aki nagy szorgalommal és lelkiismeretességgel szolgálta a vendéglátóipar ügyeit.

Ugy a szállodás és vendéglősipartestülethez, valamint a gyászoló özvegyhez részvétiratot intéztünk.

Elnök javasolja, hogy Téglássy Ernő emlékét az előjáróság az ülés jegyzőkönyvébe iktassa.

Főjegyző közli, hogy az ujévi ajándékok megváltása címén megindított gyűjtéshez a testület 73 tagja összesen 1431.— pengővel járult. Ebből az összegből 275 folyamodónak a karácsonyi ünnepek alkalmából 1.148.— pengőt osztottunk ki, rendelkezésre áll még 283.— pengő.

Elnök e tárgyhoz szólva jelenti, hogy jóformán nap-nap mellett jelentkeznek segélyre szorulóknak. Miért felhatalmazást kér, hogy ez összeg terhére kiutalást eszközölhessen. Egyben köszönetet mond Gál Arnold alelnöknek, aki a segélyek kiosztásának fá-

Ha üzletét, vállalatát eladni óhajtja,

vegy üzletet venni szándékozik,
bizalommal forduljon

SZEDERKÉNYI JÁNOS kizárólag szállodák, kávéházak, vendéglők és testvérüzemek adásvételi irodájához:

Budapest, XI., Horthy Miklós-ut 72. szám, földemelet 3. Telefon: 456-023, direktén szakértelmű levelezés.

*Worcestershire-sauce,
Tomatoketchup halkonzecvek,
gyümölcsíz, jam, ugočka,
paprika, mustár*

TIVOLI KONZERVGYÁR KFT.

Telefon: 296-702.

radságos munkáját nagy szeretettel és lelkiismeretességgel végezte.

Az előjáróság a közléseket tudomásulvéve, a kért felhatalmazást megadta és Gál Arnold alelnök urnak fáradozásáért hálas köszönétét fejezte ki.

A IX. ker. Előjárónak köszönő levele, melyben a leventéknek karácsonyra kiutalt adományért köszönétét fejezi ki, irattárba tétetett.

A legutóbbi napok folyamán a testület tagjaihoz a székesfővárosi vízművek igazgatósága fizetési felszólítást küldött, melyben őket két havi vízdíjnak — biztosíték címén való — befizetésére hívta fel.

Elnök ebben az ügyben eljárta a Vízművek igazgatóságánál, ahol azt az információt kapta, hogy a január 1-én életbelépett új vízfogyasztási szabályrendelet írja ezt elő. Minthogy a Vízművek Igazgatóságának ebben az ügyben hatásköre nincsen, a székesfőváros illetékes osztályához fordult orvoslás végett. Az osztályvezető tanácsnokkal nem volt alkalma tárgyalni, ellenben helyetteséhez fordult, aki a kérelmet nagy megértéssel vette tudomásul és megígérte, hogy ez ügyben megfelelő orvoslási módot keres és azt rövid úton közli testületünkkel. Amint érdemleges választ kapunk, testületünk tagjaival közöljük.

Az OTI igazgatóságának a katonai szolgálatra bevonult munkavállalók ügyében kibocsátott körlevele, mely a szaklapban is közzététetett, tudomásul vétetett.

Az ipartestületi munkaközvetítő 1938. évi december havi munkaságáról szóló jelentés bemutatott és irattárba tétetett.

Elnök bejelenti, hogy az ipartestületi munkaközvetítő ügyvezetője, Vas István tekintettel a változott viszonyokra, állása alól való felmentését kéri. Arra való tekintettel, hogy az előrelátható törvényes rendelkezések életbeléptetése esetén, erre előbb utóbb sor kerül, az elnökség ezt a kérelmet méltányosnak találta és Vas István állását a törvényes jogszabályoknak megfelelően felmondotta. Vas István egyelőre szolgálatát továbbra ellátja.

Főjegyző ismerteti a felmondással kapcsolatos

anyagi kérdéseket, melyeket az ügyvezetőnek kilépése alkalmával folyósítani kell.

Ottó Dezső indítványozza, hogy tekintettel Vas István hosszú szolgálati idejére, kilépése alkalmával nem csupán törvényes illetményeit utalja ki a testület, hanem megfelelő összeggel segítse újabb egzisztenciája megalapításához.

Dr. Strausz Vilmos felszólalása után

Elnök készséggel magáévá teszi Ottó Dezső indítványát, azonban az összegszerűség kérdésében a közel jövőben megtartandó közgyűlés van hivatva dönteni. Épúgy mint a többi törvényes illetmények kiszolgáltatása ügyében. Felhatalmazást kér arra, hogy amennyiben Vas István a közgyűlés előtt lépne ki, igényeit a közgyűlés utólagos jóváhagyásának fenntartásával előbb kielégíthesse.

Az előjáróság elnök szavai szerint határoz.

E kérdéssel kapcsolatosan elnök felveti, mi történjék a munkaközvetítővel, fenntartsuk-e azt, vagy sem, tekintettel arra, hogy annak eredményei nem felelnek meg a reá fordított költségeknek.

Dr. Strausz Vilmos a jelen viszonyok mellett kívánatosnak és fontosnak tartja a munkaközvetítő fenntartását. Kívánatos, hogy legyen egy hely, ahol munkásaink összegyűlhetnek. A munkaközvetítés ügye különben is törvényes rendelkezés előtt áll, valószínűleg az egész intézmény államosítva lesz.

Elnök magáévá teszi Dr. Strausz felfogását; a munkaközvetítő intézményét továbbra is fenn kívánjuk tartani ép a mostani szociális problémákra való tekintettel. Természetesen, ha e téren törvényes rendelkezések lépnek életbe, azokhoz fogunk alkalmazkodni. Ennek folytán a munkaközvetítő ügyvezetői állásának betöltése iránt, amint az aktuálisá válik intézkedni fog. Ez irányban felhatalmazást kér.

Az előjáróság elnök és Dr. Strausz felfogását magáévá teszi és felhatalmazza az elnökséget, hogy a munkaközvetítő vezetőjének állása betöltése iránt, amint arra sor kerül, megfelelően intézkedjék.

Főjegyző bemutatta a minimális munkahéreket megállapító bizottságnak a budapesti kereskedelmi és iparkamara területén levő városokra és egyéb községekre vonatkozó vendéglátóipari bérmegállapításait. Minthogy a megállapítás testületünk érdekkörét nem érinti, intézkedésre nincs szükség. A határozat irattárba tétetett.

Bemutatott a m. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 1939. évi január hó 9-én 58.449 per I. A—1938. sz. a kelt leirata, melyben a fizetéses szabadságidőre jogosult felszolgáló személyzet illetményi tárgyában elvi döntést hoz.

Minthogy a döntés testületünk eddigi gyakorlatát igazolja, megalázkodással vétetett tudomásul.

IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

legjobb kávékészítő. Kérje mindenütt!
Gyártja: DIKK FIDEL és TÁRSA, Budapest, IX.

Schillinger Anna Gőzmosógyár RT.
Budapest VI. ker.

Telefon 121-385.

Vörösmarty-utca 47b.

Az ország legségibb, modernül berendezett gőzmosója.

Ezzel a kérdéssel kapcsolatosan elnök közli, hogy f. é. január 26-ára meghívást kaptunk a kereskedelemügyi minisztériumban tartandó megbeszélésre, melyben a *főpincérek által viselt terhek* kérdése fog tisztáztni. Elnök részletesen ismerteti a mostani és multban fennállott helyzetet, a fennálló jogszabályokat.

A kérdésben hosszabb vita fejlődött, melyben *Tarján Vilmos, Tihaméry Kálmán, dr. Strausz Vilmos, Grosz Ödön, Freiwirth Jenő* és főjegyző szöveltek fel.

A vita eredményeképp az előljárási ügy véli, hogy a mostani százalékos megosztási kulcs mellett a jelenlegi helyzet tartandó fenn.

Főjegyző bemutatja a székesfővárosi VIII. kerületi döntőbizottságnak a testületet terhelő *beruházási hozzájárulás* tárgyában hozott határozatát, mellyel a kivetett járulékot mindegy háromezer pengővel leszállította. Minthogy véleményünk szerint ez a határozat is sérelmes, az ügyet tovább felebezzük az Országos döntőbizottsághoz.

Jóváhagyólag vétetett tudomásul.

A *vendéglátó ipar jogszabályainak* rendezése tárgyában a szállodás és vendéglős ipartestület újabb előterjesztéssel fordult a m. kir. kereskedelemügyi és közlekedésügyi miniszter urhoz. Az előterjesztést a minisztérium megküldötte a különféle érdekeltségűknek véleménynyilvánítás végett. Testületünk állásfoglalását a minisztériummal közölte. Most a vendéglős ipartestület újabb előterjesztésben foglalt állást ebben a kérdésben, amely egyes pontokban eltér az eredeti javaslatától. Főjegyző részletesen ismerteti ezeket a javaslatokat és a testületnek eddig kifejtett állásfoglalását.

Elnök hangsúlyozza, hogy bármily nehéz idöket élünk és iparunk állandóan küzd existenciájáért, nem látja méltányosnak — közérdek szempontjából sem — egész iparágak, mint a kávémérő, kifőző és korcsmáros ipar teljes megszüntetését. A különböző tizleti formákat az élet teremtette meg, azokat egy más érdekeltség érdekében teljesen eltörölni nem lehet. Kéri az iparhatósági biztos urat, hogy ezt a felfogást tegye magáévá és hivatali hatáskörében is érvényesítse.

Dr. Kállay Albert főjegyző közli, hogy ezekben a kérdésekben a minisztérium a székesfővárostól is kért véleményt, amely azonban még nem került az illetékes szakbizottság elé. Meg van győződve, hogy a székesfőváros állásfoglalása teljes mértékben fedni fogja a jogos ipari érdekeket.

Elnök az iparhatósági biztos ur fevilágosítását megköszönve, ismételtelen kijelenti, hogy a kávéipartestületet semmiféle önző érdek nem vezeti, mi nem akarunk mások romlása árán boldogulni. Békésen akarunk megélni és polgári kötelezettségeinknek megfelelni.

Ezek után a jelentés tudomásul vétetett.

A *családi munkabérpénztárak felállítását és a munkabérpótlékok ügyét* a főjegyző ismertette. A rendelet közzététele után a szükséges információkat részben a minisztériumban, a kereskedelmi és iparkamarában, valamint a VIII. sz. családi pénz-

tárnál beszereztük és érdekelt kartársainkat körlevélben, ugyszintén szóbeli uton kioktattuk.

F. évi január 12-én 4 jelentkezővel és pedig Mendelényi Adolf, Nagy Imre, Rösler Vilmos, és Szántó Lajossal mestervizsgát tartottunk, melyet mind a négy jelölt sikeresen megállott.

Az Ipoknak az *önálló iparosok betegségi ellátása* ügyében kelt felhívása és az arra adott válasz bemutatott és tudomásul vétetett.

A m. kir. kereskedelemügyi minisztérium véleményezés végett egy álnév alatt betérjesztett indítványt adott le, mely azt tartalmazza, hogy a *vendéglátó ipari üzemek hetenként egy napon át teljes szünetet tartsanak*. A testület véleménye szerint az indítvány teljesen komolytalan és keresztülvihetetlen. Az előljárási ügy ehhez a felfogáshoz teljes mértékben hozzájárult.

Freiwirth Jenő az értelmiségi bejelentések kérdésében szólalt fel.

A napirend tárgyai ezzel letárgyaltattak, elnök az előljárási ügy ülését berekesztette.

Hivatalos rész

Pincér százalékos részesedése szabadságidő tartama alatt

M. kir. Kereskedelem és Közlekedésügyi Miniszter.

58.449/1.a. sz.

1938

Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye
Alispánjának,

Budapest

Unger András Békásmegyéri (Iskola u 4) lakos a m. kir. iparügyi miniszter ur elé terjesztett, a nevezett miniszter ur által azonban illetékességéből hozzám áttett folyamodványában azt a panaszt adta elő, hogy a munkaadója a fizetéses szabadságának tartama alatt a 2.787/1936 K.K.M. sz. rendelettel szabályozott százalékos kiszolgálási díjban nem részesítette.

Felhivom Alispán urat, értesítse folyamodót, hogy a fogadóknak (szállodákban, penziókban) vendéglőkben és kávéházakban a borra való rendszer megszüntetéséről és a százalékos rendszer bevezetéséről szóló 2.787/1936 K.K.M. számú rendelet 5: §-a úgy rendelkezik, hogy a kiszolgálási díj címén beszédett összeg egészében a vállalatnak a vendégek kiszolgálásával foglalkozó alkalmazottait illeti. Ebből a rendelkezésből helyes értelmezés szerint az következik, hogy azokat az alkalmazottakat, akik szabadságon vannak, a szabadságidejük alatt befolyt kiszolgálási díjban részesíteni nem szabad.

Budapest, 1939. évi január hó 9-én

A miniszter rendeletéből: Dr. Árkay s. k. miniszteri osztályfőnök.

Finom teakeverékek

Speciálisan kávéházi igényeknek erős és aromás, gyorsan festő

Imperiál – Royal – Angol rendszerű teakeverékek

originál 2'50 és 5 kg-os ladákban, ugyanzintén kimérve is beszerezhetők:

Kávésok Áruforgalmi R.-T.-től

Budapest, VIII, József-körút 38.

Telefon: 1-392-77.

(Nagyobb mennyiség lekötése esetén külön árajánlat)

A munkaviszonyból származó és a munkabérnek minősülő természetben adott szolgáltatások pénzbeli egyenértékének megállapítása

(12-2108/1938. OTI szám.)

H A T Á R O Z A T.

Az Országos Társadalombiztosító Intézet igazgatósága az elnökség javaslatára elhatározta, hogy a biztosításra kötelezett munkavállalóknak, valamint az önkéntesen biztosítottaknak napibérosztályba sorozásával a természetben adott szolgáltatások pénzbeli egyenértékét továbbra is a m. kir. belügyminiszter ur 213.209-1937. XI. számú rendeletével jóváhagyott és jelenleg is hatályos 12-1757-1937. számú határozattal megállapított, alábbi táblázatban megjelölt, összegekben kell számításba venni.

Természetben adott szolgáltatások megnevezése	Budapest környékén és egyéb városokban		Községekben és egyéb vidéken
	Budapest	Budapest és egyéb városokban	Községekben és egyéb vidéken
	P e n g ö		
Ellátás: 1 óra	42.—	38.—	34.—
Ebből: reggeli 1 óra	6.80	6.—	5.20
„ ebéd 1 „	17.—	16.—	14.80
„ vacsora 1 „	10.—	8.60	7.40
„ hálóhely 1 „	2.60	2.20	1.80
„ fűtés 1 „	3.—	3.—	3.—
„ világítás 1 „	1.—	1.—	1.—
„ mosás 1 „	1.60	1.20	0.80

A meleg és hideg ételek előállításával és kiszolgáltatásával keresetszerűen, vagy jótékonyági alapon foglalkozó üzemekben, vállalatokban, hivatalokban, egyesületeknél, intézeteknél és intézményeknél alkalmazott felirónők, konyhai, kiszolgáló és takarító személyzet napibérosztályba sorozásánál a jelen határozatban az „Ellátással” valamint a csupán élelmezéssel vonatkozásban megállapított összegeknek háromnegyed részét kell számításba venni. A munkavállalókkal együtt természetbeni ellátást élvező családtagoknak (1927: XXI. t.c. 32. §-a) adott szolgáltatások egyenértékűl a munkavállalók részére az alkalmaztatás helye és a munkaviszony minősége szerint megállapított egységárnak 50—50%-a veendő számításba.

A tanoncoknál és a tanoncokhoz hasonló munkakörben alkalmazott munkavállalóknál ez utóbbiaknál annak az évnek végéig, amelyben a 17. életévüket hetőitik, a „teljes ellátás” természetbeni javadalmazást az ország egész területén egységesen havi 20 pengő a csupán „reggeli, ebéd, vacsora” természetbeni javadalmazást pedig ugyancsak az ország egész területén egységesen havi 15 pengő egyenértékben kell számítani. Az egyéb természetben adott szolgáltatások pénzbeli egyenértékűl a tanoncokra és a velük hasonló munkakörben alkalmazott munkavállalókra vonatkozóan a táblázatban felsorolt egységáruk 1/2 részét kell számításba venni.

A természetben adott szolgáltatások egy napra eső egyenértékét olyképen kell megállapítani, hogy a jelen határozatban egy hónapra megállapított pénzbeli egyenértékek 1/25 részét kell számításba venni. Ha az így megállapított összeg tört fillért eredményez, azt felfelé egész fillére kell kikerekíteni.

A fenti táblázat „Budapest környékén és egyéb városokban” jelzésű hasábjában felsorolt egységáruk a Budapesttől távolabb eső városokon kívül a következő: Budapest körül fekvő városokra és községekre vonatkoznak: Újpest, Rákospalota, Pestujhely, Rákosszentmihály, Sashalom, Mátyásföld, Cinke, Pestszentlőrinc Budafok, Kispest, Pestszent-erzsébet, Csepel, Albertfalva és Budaörs

A meleg és hideg ételek előállításával és kiszolgáltatásával keresetszerűen, vagy jótékonyági alapon foglalkozó üzemekben stb. foglalkoztatott felirónökre és takarító személyzet napibérosztályba sorozásánál a pénzbeli egyenértéknek az előzőek szerint 3/4 részben számításba vétele a jelen határozat hatálybalépése előtt már bejelentett munkavállalókkal szemben csak akkor alkalmaztatik, ha az új napi bérosztályozás céljából ez az igény megfelelőképen (levél útján vagy változást jelentő lapon) az Intézetnek bejelentetik. Az újabb munkaviszonyoknál, illetőleg azoknál a munkavállalóknál, akik e határozat

Springer Henrik tojásnagykereskedő

utóda Ofner Márton

Számos budapesti kávéház étterem és vendéglő állandó szállítója

Budapest, V., Vasvári Pál uca 10. — Tel.: 1-217-54.

PAITZ JÁNOS

Új és használt teljes kávéházi berendezések, billiárdasztalok, Budapest, VII., Akácfa uca 55. Teléfon 148-629

Eladás. — Vétel

Salgó gőzmosógár és fehérneműkölcsönző

A legmodernebb berendezés.
VI, Vörösmarty ucca 54.
Olcsó árak!

Mosás lágyítottvízben
Telefon: 1-162-86.
Pontos kiszolgálás

belügyminiszteri jóváhagyása napját magában foglaló hónapot követő hónap első napján, vagy e napot követően lépnek munkaviszonyba, vagy akiknél a munkaviszony, ugyszintén a keresetükben beállott változás a határidőn túl jutott az Intézet tudomására, az Intézet a napibérosztályozást már hivatalból a pénzbeli egyenérték háromnegyed részének figyelmenbevételel eszközli.

(Ezt a határozatot a m. kir. Belügyminiszter ur 280.927-1938. B.M. sz. a: kelt intézkedésével jóváhagyta.)

Szakmai családpénztár megalakítása a kereskedelemben

A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter az iparban (kereskedelemben) valamint a bányászatban és kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló 1938: XXXVI. t. c. 11. §-a alapján a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter ügykörébe utalt ipari (kereskedelmi) szakmákra kiterjedő hatáskörrel alakított VIII. számú szakmai családpénztár igazgatóságának elnökévé: Csathth Béla ny. m. kir. poszfőigazgatót.

Igazgatósági rendes tagjává: Felsmann József ny. miniszteri tanácsost, dr. vitéz Jármay Pált, a Takarékpénztárak és Bankok Egyesületének főtítkárárt, Nagykovácsy Milenkó m. kir. kereskedelmi főtanácsos kereskedőt, Gampe László pincért és Poscher János szállítómunkást:

Igazgatósági póttagjaivá: Bene László m. kir.

Billiárdasztalok,

kártyaasztalok javítását, behuzását, szak-szerüen, gyorsan elkészítjük. **Használt** és új székek, asztalok, alpakka evőszer, üveg- és emblémás porcellánaru leg-olcsóbban

FRIED, Király ucca 44. sz.
Telefon 129-134 **KÖLCSÖNZÉS!**

kormányfőtanácsos, ny. államvasuti igazgatóhelyet-test. Hübner Károlyt, a Nostra Általános Áruko-zraktárak és Kereskedelmi R.T. igazgatóját, Németh Aladár szállodaigazgatót, Horváth Mihály üzleti segédmunkást és Koppány Sándor rakodómunkást az 1941 évi december hó 31-ig terjedő időtartamra ki-nevezte (964-1939 I. a. szám)

Az iparban (kereskedelemben) valamint a bányászatban és a kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékára való igényjogosultság igazolásánál anyakönyvi „Ertesítés“ használata

(A m. kir. iparügyi miniszter 2 615 1939 Ip.M. számú rendelete.)

Az iparban (kereskedelemben) valamint a bányászatban és a kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló 1938: XXXVI. t. c. hatálybaléptetése és az azzal kapcsolatos rendelkezések tárgyában mult évi december hó 30.-án 50.000-1938 Ip. M. szám alatt kiadott rendelet 10.



A kereskedőnek számolni kell!

A jövedelmet előre kiszámítjuk. A valódi „Franck“ kávépótléknál a számítás egyszerű: mindig jó minőség + olcsó ár + állandó forgalom = pénz, a kereskedő minden kézmozdulatáért!

**FRANÇOIS
PEZSGŐ**



**Crémant Rosé
Transylvania sec**

§-ának harmadik bekezdését, az említett törvény 15. §-ában foglalt felhatalmazás alapján ugyanis mint a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter, a m. kir. belügy és pénzügyminiszterrel egyetértve akként egészítem ki, hogy a gyermeknevelés pótlékra vonatkozó igénybejelentéshez a gyermek születési anyakönyvi kivonata helyett a gyermek születéséről szóló anyakönyvi „Értesítés”-t is lehet csatolni.

Jelen rendeletem kihirdetése napján lép hatályba.

Budapest, 1939. évi január hó 16-án

Kunder Antal s. k.

a m. kir. iparügyi minisztérium vezetésével megbízott m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter.

Gyermeknevelési pótlékban részesülők igényjogogultsága

Többen intéztek kérdést hozzánk, hogy a gyermeknevelési járulók milyen koru gyermekekre vonatkozik s hogy e tekintetben kik jogosultak.

Tájékoztatásul közöljük, hogy az olyan gyermekek után lehet gyermeknevelési pótlékot igényelni, akik 1½. életévüket még nem töltötték be. Egyebekben a lapunk előző számában közöltek irányadók.

Sok vita merült fel e tekintetben, hogy olyan üzemek munkásainak is jár-e gyermeknevelési pótlék, amelyeknél az alkalmazottak átlagos létszáma a 20-at nem éri el. Ezekre a vitákra az a körülmény ad okot sok esetben, hogy a munkások ilyen üzemekben is kérik a munkaadót, hogy igényjogosultságukat jelentse be a családi munkaspénztárhoz.

Minden kétséget kizáró módon közöljük, hogy a gyermeknevelési pótlék csak olyan üzemek munkásainak jár, melyekben a munkások létszáma átlag 20-at tesz ki, míg az olyan munkásoknak, akik ennél kisebb létszámú üzemekben vannak alkalmazva, a gyermeknevelési pótlék nem jár és ezek részéről igénybejelentést sem lehet tenni.

Pörkölt kávé keverékeink

közismerten elsőrendű minőségeit

keletindiából

behozott új különleges kávéfajokkal módosítottuk amiáltal azok finomsága még az eddiginél is jobban fokozódott.

Kérjen próbafőzéshez mintát

Kávésok Áruforgalmi Rt.-nál
Budapest, VIII., József-körút 38.

Telefon: 139-277.

Saját pörkölő üzem

Milyen baromfi dolgozható fel a vendéglátó üzemekben?

A földmivelésügyi miniszter most kiadott rendelete szerint levágott baromfit csak kedvező eredményű állatorvosi husvizsgálat után szabad forgalomba hozni.

Éttermekben, vendéglőkben, korcsmákban és más nyilvános étkezőhelyeken rántott csirke készítésére, közvetlenül az elkészítés előtt levágott csirke a vizsgálat alól mentes. Egyébként közfogyasztás céljára forgalombahozottnak kell tekinteni minden levágott baromfit, amely kaszárnyákban, fogházakban, kórházakban, tanintézetekben, szegényházakban és általában nyilvános jellegű étkezőhelyeken kerül elfogyasztásra. Hasonlóképpen idetartoznak azok a levágott baromfik, amelyeket mérsárosok, friss húst árusító iparosok, üzemek, fűszer- és csemegekereskedések tartanak eladások céljára.

A husvizsgálatért a községek, városok husvizsgálati díjat szedhetnek. A husvizsgálati eljárást szabályozó rendelkezések részletesen felsorolják azokat az elváltozásokat, amelyek fogyasztásra alkalmatlanná teszik a baromfit.

A közfogyasztásra alkalmasnak talált baromfit lebélyegzik. Levágott baromfit csak tiszta ládába, vagy kosárba csomagolva szabad szállítani. Csomagolás nélkül jégen szállítani baromfit tilos.

A rendeletet büntető rendelkezések egészítik ki. A levágott baromfit, amellyel kihágást követtek el, el kell kobozni.

A rendelet április elsején lép hatályba, de egyelőre csak Budapest székesfőváros területén.

Kristály ásványos forrásvíz csak Szent Lukács védjeggyel eredeti

Győződjék meg kártyáink kiváló minőségéről



CHROMO MAGYAR ALTALANOS
PAPIRIPAR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KÁRTYAGYÁRA,

BUDAPEST.

Gyártelep és iroda:
X. Füzér-utca 37-39
Telefon 148,420

Városi lerakat:
V., Liszt Ferenc tér 5.
Telefon: 119 041.

Mikor kell új iparigazolvány?

A kereskedelemügyi miniszter ur 40.445—1938. K. K. M.: szám alatt az iparigazolványok kiadásának ideiglenes felfüggesztése tárgyában kibocsátott 5850—1938. M. E. számú rendelet értelmezéséről az alábbi körrendeletet adta ki:

Az iparigazolványok és az iparengedélyek kiadásának ideiglenes felfüggesztése tárgyában kibocsátott 5850—1938. M. E. számú rendelet 1. paragrafusának első bekezdése szerint további rendelkezésig iparigazolványt nem szabad kiadni. Ez a rendelkezés az iparjogosítványok kiadásának tilalmát minden korlátozás nélkül tartalmazza, következésképpen a hivatkozott számú rendeletben foglalt rendelkezéseket alkalmazni kell minden olyan esetben, amikor az ipartörvények és az ezeket kiegészítő törvényes jogszabályok rendelkezései értelmében iparigazolvány kiadására szükség van. Alkalmazni kell tehát a hivatkozott számú rendeletben foglalt rendelkezéseket akkor is, ha a folyamodó, aki az iparigazolvány kiadását kéri, más iparhatóság területén érvényes iparjogosítvánnyal rendelkezett, vagy ha iparigazolvány kiadását olyan személy kéri, aki iparát az iparigazolvány kézbesítésének napjától számított egy év alatt meg nem kezdi és aki iparát egy éven át egyfolytában üzi és emiatt kell iparának jogszerű gyakorlásához újabb iparengedély kiadása iránt folyamodnia.

Mikor kell miniszteri engedély az üzletkör kiterjesztéséhez?

Az iparigazolványok és iparengedélyek kiadását felfüggesztő 5850—1938. M. E. számú rendelettel kapcsolatban felmerült az a kérdés, hogy az üzletkör kiterjesztésére is vonatkozik-e a rendelet, tehát ilyen esetben is miniszteri engedélyre van-e szükség.

Az iparügyi miniszter ebben a kérdésben a következőket közölte a másodfoku iparhatóságokkal:

Abban az esetben, ha az üzletkör kiterjesztéséhez új iparigazolványra nincsen szükség (pl. képe-

Gschwindt-féle

Aqua vitae és egyéb likörkülönlegességek, főzelék és gyümölcskonzervek

sítéshez kötött iparról rokoniparra való áttérés esetén) az üzletkör kiterjesztésének nincs akadálya. Alkalmazni kell azonban az 5850—1938. sz. rendelet intézkedéseit, akkor, ha az üzletkör kiterjesztéséhez új iparigazolvány vagy iparengedély szükséges (pl. engedélyhez és képesítéshez kötött iparnál rokoniparra való áttérés esetén). Utóbbi esetben tehát az iparos vagy kereskedő üzletkört csak akkor terjesztheti ki, ha az illetékes miniszter engedélye alapján iparigazolványt vagy iparengedélyt kapott.

Abban az esetben, ha az üzletkört kiterjeszteni kívánó iparos az 1922. évi XII. tc. 24. §-a alapján képesítésének kérdésében terjeszt elő kérelmet, ezt a kérelmet magától értetődően az említett rendeletre való tekintet nélkül el kell intézni, de az iparhatóság, ha a kérelemre a szakképzettség igazolását el is engedi, magát az iparigazolványt vagy engedélyt csakis az illetékes miniszter engedélyével adhatja ki.

H I R E K

Előjárósági ülés

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előjárósága február 15-én (szerdár) d. u. 1 órakor tartja előjárósági ülését. Minthogy ez az előjárósági ülés a közgyűlés előkészítésére van hívva, felhívjuk az előjáróság tagjait, hogy a napirend fontosságára való tekintettel, minél teljesebb számban jelenjenek meg.

Új alpolgármester

A főváros közgyűlése egyhangulag dr. Bódy László tanácsnokot, a pénzügyi osztály vezetőjét választotta meg alpolgármesterré. — Örömmel köszöntjük az új alpolgármester urat díszes állásban, annál is inkább, mert több ízben is alkalmunk volt meggyőződni arról a megértő jóakaratról, amellyel dr. Bódy László iparunk iránt viseltetik.

Adóközösségi értesítés

Minthogy az 1938. évi fényüzési és forgalmi adóközösségi átalányok megállapítása mindeddig nem történt meg, az adóközösség tagjai a múlt évben kivetett átalányokat tartoznak befizetni. — Akik a múlt évben nem voltak tagjai az adóközösségnek, azt az összeget tartoznak fizetni, amennyinek befizetésére felhívást kaptak.

Tanoncok felmentése a vasárnapi levéteoktatás alól

A székesfőváros polgármesterének megállapítása szerint az utóbbi időben a levétek — részint személyesen, részint munkaadók útján — igen gyakran kéri a vasárnapi levétefoglakozás alól felmentésüket. Tekintettel arra, hogy rendszerint a vasárnapi foglakozáson történik a levétek szabadban való gyakorlati kiképzése, amely az eredményes munka és fegyelem szempontjából rendkívül fontos, a polgármester az ipartestületék útján felhívja az iparosokat hogy ne kériék a levéteknek a vasárnapi foglakozás alól való felmentését, mert ez csak a legindokoltabb esetben engedélyezhető.

Balesetbiztosítási járulékkivetési vallomások

A balesetbiztosítási járulékok kivetése céljából az OTI, illetve helyi szervei által bekért munkabérvallomások az 1938. évben kifizetett beszámítható javadalmazásokról (munkabérekről és fizetésekről) február hó 15-ig nyújtandók be.

Felhívjuk kartársainkat, hogy a vallomásadási kötelezettségnek okvetlenül tegyenek eleget, mert ha ezt elmulasztják, a balesetbiztosítási járulékot becsléssel állapítják meg az 1939. évre, sőt a vallomás be nem nyújtása miatt fellebbezésüket sem veszik figyelembe.

A MABÍ-járulék emelése

A Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének igazgatósága régebben foglakozik azzal a kérdéssel, miként lehetne a betegségi biztosítási ágazat régóta mutatózó kezelési hiányát megszüntetni. A belügyminiszter már augusztus havában felhívta a megfelelő intézkedések megtételére az intézetet. Az igazgatóság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a biztosítási ág költségvetési egyensúlyának helyreállítására a legigazságosabb és legméltányosabb rendelkezés, ha a járadékkulcsot 5.14 százalékról 5.25 százalékra emeli fel. A felemelt járulék december 1-én lépett életbe.

Az üzemek múltévi teljesítményei

Budapest három főüzeménél: az Elektromosműveknél, a Gáz- és Vízműveknél a forgalom és fogyasztás a múlt évben is emelkedett. A vízfogyasztás meghaladta a 70 millió köbmétert, a gázfogyasztás pedig több volt 100 millió köbméternél. A villanyáram fogyasztása 303 millió kilowattra emelkedett. A pénzügyi mérleg is kedvezően alakult, amennyiben a Vízműveknél 2 és fél millió, a Gázműveknél egy és fél, az Elektromosműveknél pedig 15 millió pengőt meghaladó tiszta nyereség mutatkozik.

Vendéglő, ahol 247 féle sajtot szervíroznak

Párisban, a Rue d'Amsterdamon különös kis vendéglő áll. Ez a vendéglő arról nevezetes, hogy az ott felszolgált ételek mindegyike valamilyen formában sajtjal van összekapcsolva. Nem kevesebb, mint 247 sajtfélét szervíroznak itt a vendégeknek. Ahogy más étteremnek borpincéje és borlapja, éppen úgy a Rue d'Amsterdam-i kis vendéglőnek sajtópincézete és sajtárlapja van. A tulajdonos, egész stilszerűen

„Maitre Fromager”-nak, sajtmasternek nevezi magát.

Európa minden része képviselve van sajt specialitásaival Maitre Fromager éttermében. Természetesen minden sajtféléhez „Maitre Fromager” tanácsára a megfelelő bort lehet kiválasztani. A „sajtvendéglőt” az egész világ sajt specialistái felkeresik. Ha valaki egészen különleges, újfajta sajtja vágyik, egyszerűen betér a Rue d'Amsterdam-i vendéglőbe, ahol 247 sajtfele közül bizonyára megtalálja az ízlésének megfelelőt.

Ezt az ötletes vendéglőt nálunk is meglehetne csinálni, hiszen a magyar sajt ma már híres egész Európában és ilyen vagy ehhez hasonló propagandaeszközzel a hazai fogyasztást is jelentősen fokozhatnánk. (M. É. U.)

Március 1-én több iparágban életbelép a 8 órai munkaidő

Az iparügyi miniszter kiadott rendeletei értelmében a 8 órai munkaidő március 1-én életbelép, a fa és csont iparban, a vegyészeti és ruggyantaiparban, a vas- és fém-, gépgyártó-, villamosság-, hangszer- és műszeriparban, a papirosiparban, a bőr-, sörté-, szőr- és tolliparban, valamint az ezekkel kapcsolatos, a rendeletekben felsorolt szakmákban.

A rendeletek a munkaidőt napi 8, illetve heti 48 órában állapítják meg és a más iparágakra vonatkozóan már kiadott rendelkezéseknek megfelelően szabályozzák a meghosszabbítás, a túlmunka és a munkaközi pihenő kérdéseit. A rendeletek nem vonatkoznak a tisztviselőkre és azokra az alkalmazottakra, akik kizárólag nyílt árusítási üzletben, valamint ahhoz tartozó irodai és raktárhelyiségben vagy más helyiségben csak az árusítással kapcsolatos munkával foglakoznak.

Az OTI munkaadói igazolványok újabb beszerzési rendje

A belügyminiszter 148.082—1939. B. M. szám alatt rendeletet adott ki, amelyben elrendeli, hogy az Országos Társadalombiztosító Intézet a háztartási alkalmazottak részére szükséges munkaadói igazolványokat 20 fillér megtérítési díj ellenében, az egyéb biztosítottak, így az ipari munkások részére díjmentesen szolgáltatja ki. Az úrlap beszerzéséről a segélyezést igénylő köteles gondoskodni és azt a munkaadó rendelkezésére bocsátani.

Az OTI köteles gondoskodni arról, hogy az úrlapok az Intézet központjánál, kerületi pénztárainál, kirendeltségeinél és megbízottainál rendelkezésre álljanak. Az úrlapokat a m. kir. Postahivatalok és dohányárudák is árusíthatják, mégpedig a háztartási alkalmazottak részére darabonként 20 fillérért, az egyéb biztosítottak és így az ipari munkások részére is darabonként 2 fillérért.

Milyen a családi munkabér Olaszországban?

Olaszországban a fasizmus kezdete óta azon igyekeznek, hogy a nagycsaládu munkások életviszonyát megjavítsák. E törekvések elérésére a legalkalmasabb eszköznek a családi munkabér-rendszer bizonyult, amelyet 1936 augusztus 21-ike óta törvény

szabályoz. Az alapelv az, hogy minden tizennégy év-nél fiatalabb gyermek után joga van a szülőknek havi négy lírás támogatásra. Ennek fedezésére a nyersbér 3.5 százaléka egy közös alapba való befizetése szolgál. A munkások, tekintet nélkül arra, hogy van-e gyermekük, vagy nincs, a bér egy százalékát, a munkaadók annak 2/5 százalékát fizetik be, ehhez járul még az állam részéről minden egyes segélyösszeg után 0.5 lírával számított kiegészítés.

A törvény alapján 2.5 millió ipari munkás vesz részt a családi munkabér-rendszerben. Ezek közül mintegy 800.000 családfő, akiknek összesen 1.7 millió gyermekük van. Az évente nekik kifizetett összeg 344 millió líra. Ebből 215 millió a munkaadókat, 86 millió a munkavállalókat, és 43 millió az államot terheli.

„National” regiszterpénztárak

alkalmazása a kávéházakban ma már nélkülözhetetlen; az elavult kasszaivekkel modern üzletember már nem dolgozik. Ipartársainknak, különösen a felvidéki kávéskoknak, kik még nem igen ismerik a fővárosi beszerzési forrásokat, melegen ajánljuk az évtizedek óta bevezetett *Jilek M. Béláné* (V. Honvéd utca 38, Rothermere utca sarok) ellenőrző-pénztárak üzemét, hol a legolcsóbban szerezhetők be új, vagy teljesen üzemképes, generáljavított National és más gyártmányu regiszterkasszák.

Ipari és közigazgatási hírek

Az értelmiségi munkanélküliség ügyeivel kapcsolatos illetékmentesség. A pénzügyminiszter 1938. évi 154.403. számú rendeletével, mely a „Budapesti Közlöny” december 21. számában jelent meg, szabályozza az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek vitelével kapcsolatos illetékmentességet.

A rendelet értelmében az értelmiségi munkanélküliség ügyeinek kormánybiztosához intézett beadvány és az azt pótló jegyzőkönyv illetékmentes mindaddig, amíg azt más célra nem használják. Az ilyen okiratra a következő szöveget kell rávezetni: „Értelmiségi munkanélküliségi ügyekben illetékmentes (154.403—1938. püm. sz. rendelet.)”

A munkakönyv visszatartása. Ha az iparos a munkából jogtalanul kilépett segéd visszavezettetését 14 nap alatt nem kéri, a munkakönyvet — az ipartörvény 157. paragrafusának a) pontjában, illetőleg az ennek helyébe lépett 1922:XII. tc. fejezetében megállapított kihágás miatt pénzbüntetés és a kártérítési kötelezettség terhe alatt — a segédnek haladéktalanul kiszolgáltatni vagy pedig az iparhatóságnál letétbe helyezni tartozik, mely esetben a munkakönyvnek továbbjuttatása iránt az iparhatóság intézkedik. A felperes szolgálatadója a segédi szolgálatból kilépő felperes munkakönyvét visszatartotta és azt az illetékes iparhatóságnál sem helyezte letétbe. Ezek szerint a jogtalan eljárásból eredő kárért az alperes kártérítési felelősségét a fellebbezési bíróság megállapította. K. VI.

2264—1934. szept. 12. (Magyar Törvénykezés 1934. november 1-i száma.

Közkereseti társaság tagjaként önálló ipariiző minőségben eltöltött idő nem tekinthető szakkavágó gyakorlatnak a szakképzettség igazolása szempontjából (31332—1935. Ip. M.)

Felel-e az asszony, férje OTI tartozásáért? A szabály az, hogy mivel a férj tartja el az asszonyt, ezért a közös megélhetés terhei mindkettőt egyformán nyomják. Tehát az asszony is felel az OTI-ért. Ha azonban az asszony igazolja, hogy az OTI-számla keletekezésének idején számottevő sajt keresete volt, amiből meg tudott élni az ura segítségével nélkül, úgy az OTI elveszti az asszonnyal szemben a behajtási pert. Így ítélte a Tábla XVII. 3915—1935. sz. a.

Tanonciskolai oktatás minden iparban kötelező. Tanoncul alkalmazott egyén a tanviszony tartama alatt tanonciskolai oktatásban részesítendő a képzéshez nem kötött iparban, kereskedelemben épúgy, mint a képzéshez kötött iparban is. (54.975—1924. K. M.)

Az előírt szakkavágó gyakorlat idejét teljesen ki kell tölteni. Ha tehát a segéd üzletben hetenként csak 3—4 napon át dolgozott, a segédi szakkavágó gyakorlat szabályszerűen kitöltöttnek nem tekinthető, s az erre vonatkozó bejegyzést a segéd munkakönyvében, vagy pedig az ipartestületi segédlapjában törölni kell. (Új ipartörvény 18. §. 17.024—1936. K. K. M.)

Nem minden „vállalat” — vállalat. A budapesti kir. ítélőtábla P. VI. 7324—1937 sz. ítélete szerint a „vállalat” megjelölés felvétele a cégszövegbe csak akkor megengedett, ha az üzlet nagyszabású forgalma az átlagos nagykereskedelmet meghaladja s berendezése és üzleti telepe szembetűnő méretű.

Árverés esetén nincs üzemutódlás. A 9090—1931. M. E. számú rendelet 3. § bekezdésében foglalt az a rendelkezés, amely szerint az üzemazonosságot nem lehet megállapítani árverési vétel, vagy csőd-eljárás, illetőleg kényszeregyességi eljárás során történt értékesítés esetében, ha a szerzés tekintetében rosszhiszeműség nincs, magyarázó jellegű és ezért visszaható (1928 január 1) erővel bír.

A munkavállaló helyett fizetett jövedelemadó beszámítása. Az OTI önkormányzata a munkaadó által a munkavállaló helyett fizetett kereseti adó kérdésében úgy döntött, hogy ezt az összeget a munkavállaló napibérosztályozásánál (járulékfizetésnél és segélyezésnél) nem veszi figyelembe. Felmerült ugyanis az a kérdés, mi történjék azzal a jövedelemadó összeggel, amelyet a munkaadó fizet az alkalmazottja helyett. Hozzászámítandó-e az alkalmazott keresetéhez vagy sem? Az OTI elnöksége most erra az álláspontra helyezkedett, hogy ha a munkaadó az alkalmazott helyett akár a kereseti adót, akár a jövedelemadót, akár mindkettőt megfizeti, ez az összeg a munkavállaló napibérosztályozásánál nem veendő figyelembe. Ugyanez a megállapítás vonatkozik a munkaadó által munkavállaló helyett fizetett rokkantellátási adóra, valamint az inségadójára is.

CORVINA Legolcsóbb és legjobb beszerzési forrás

könyv- és papirkereskedés
VIII., JÓZSEF-KÖRUT 48.
Telefon: 1-495-84.

Modern kölcsönkönyvtár

havi bérlet 1 pengő

Ifj. Grünwald Mór

Ferenc József rakpart 6.

Telefon: 1-838-39. — Üveg és porcellán



Glasner Ede rt.

udvari szállító

sütő és tápszergyár

Bádapest, V., Szt István-kr. 6,

Telefon: 1-116-26.

BORPALOTA RT.

Budapest, VI, Király ucca 26. sz.

Telefonok: 1-140-44. és 1-184-64

Ajánlja a kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben

NAGY IGNÁC pincefelszerelési cikkek raktára

BUDAPEST, VII., KÁROLY KÖRUT 9.

Ajánlja dusan felszerelt rekatát, u m: borszivattyuk, szűrőgépek, palackok, porafedugók, cinkek stb. T. 141-515

SIDOL

vegyitermékek gyára R.-T.

Budapest, XIV., Csenkeri-u. 14.

Telefon: 2-966-86, 2-968-94



Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készít

Kronemer Dávid márványipari üzeme

Budapest, X., Kőbányai ut 39. (Hungária körut sarok)
Telefon: 1-178-69.

Kap. ható:

Berkovits

papírárgyár
kávéházi, éttermi és
cukrászati kellékek
BUDAPEST,
VII., SIP UCCA 4
Telefon 142 531

DEKA
TOLFOGYAJO KÜLÖNLEGESÉG
DELKA

Ha szereti a fehérműjét, mosasson a fehérmű gondozóban!

GÓZMOSÓ

Speciális kelmepestő és vegytisztító vállalat. Kilós ruha tisztításnál az ingek kézzel lesznek vasalva. Főüzlet: Budapest, VIII. Baross útca 12B. Tel. hívó: 14-40-48

Kilós ruhát lágyított vízzel klórmentesen kezeljük

Felelős kiadó: DR. GAÁL ENDRE.

Lakása: Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 31.

Nyomta: Hoffmann és Társa könyvnyomdája

Budapest, VII., Kazinczy-utca 5.

Telefon: 345-179.